

Nr 131.

Av herr **Sandler**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om allmän pensionsförsäkring m. m.

Uti 34 § av det för Riksdagen framlagda förslaget till lag om allmän pensionsförsäkring har möjlighet beretts envar svensk man eller kvinna, som fyllt 15 år, att genom frivilliga avgifter bereda sig särskild pension. De, som anse sig kunna komma ut med högre avgifter än de obligatoriska eller äro från avgiftsplikt undantagna, ha sålunda fått en god anvisning att under ungdomens och den fulla arbetskraftens dagar inom en viss gräns insätta besparingar, som komma dem tillgodo, då ålderdom eller invaliditet inträder.

Att så verksamt som möjligt sporra och uppmuntra de unga att deltaga uti denna frivilliga försäkring måste vara av största vikt. Ty hur än pensionsförsäkringen i övrigt lägges, så måste man tydligtvis alltid räkna med självhjälpen såsom en av de viktigaste faktorerna.

Förutnämnda § innehåller också ett par bestämmelser, som tydligen äro avsedda att stimulerande påverka ungdomen just i denna riktning. Jag syftar härmed på bestämmelserna om särskilt tillskott av allmänna medel för att göra kvinnan fullt likställd med mannen och på stadgan det därom, att pensionen skall kunna utökas med en tredjedel av sitt beräknade värde, vilken tredjedel skall utgå av statsmedel.

Detta statsmedelstillskott har emellertid begränsats att utgå endast till sådana pensionärer, som åtnjuta pensionstillägg, d. v. s. till dem, som ha ringa eller ingen egen inkomst. Genom denna begränsning har enligt mitt förmenande den frivilliga pensionens lockelse blivit väsentligen avtrubbad. Det är nämligen klart, att vissheten om, att gjorda insättningar skola ge en bestämd pension, lika för alla i förhållande till insättningarna, oavsett de inkomster eller tillgångar, som på annat sätt förvärfvas, skall locka till förnuftig omtänksamhet för framtiden med helt

annan makt, än om den försäkrade nödgas tänka, att en del av pensionen (här en tredjedel) i sinom tid skall kunna göras beroende av en undersökning om hans ekonomiska ställning. Vilken av de många, som äro delaktiga i nuvarande av staten understödda pensionsinrättningar, skulle med tillfredsställelse betala sina avgifter, om han vore medveten om, att storleken av hans pension skulle komma att vara i viss mån beroende på en sådan undersökning? Säkerligen ingen.

Om man därför vill vinna önskad framgång åt den frivilliga försäkringen, så bör enligt min åsikt ovan omnämnda begränsning, beträffande statens bidrag, ur 34 § utgå.

De ökade kostnader, som härigenom kunna uppstå, böra icke verka avskräckande. Ty dels kommer, såsom folkpensioneringskommittén på goda grunder antagit, icke så synnerligen hög procent av befolkningen att till en början insätta frivilliga avgifter, hur önskvärt detta än vore, dels kan man, säkerligen på lika goda grunder, beräkna, att den eggelse till största möjliga insättningar och till energisk strävan i övrigt, som en full likställighet i pensionsvillkoren inom den frivilliga försäkringen skulle komma att innebära, måste medföra en minskning i tilläggs pensionernas framtida storlek.

Jag anser därför, att det föreslagna tillskottet av statsmedel — en tredjedel av pensionens beräknade belopp — bör utgå till envar, som erlagt frivilliga avgifter, och får fördenskull härmed vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte besluta sådan ändring av 34 § av i Kungl. Maj:ts proposition nr 126 föreslagen lag om allmän pensionsförsäkring, att styckena 4 och 5 utbytas mot ett stycke av följande lydelse: *Pensionen höjes med en tredjedel, och bestrides kostnaden för sådan höjning av statsmedel.*

Stockholm den 15 april 1913.

J. Sandler.